ŠKOLNÍ ČASOPIS

VŠEHOCHUŤ

STŘEDNÍ ŠKOLA KNIŽNÍ KULTURY, O. P. S.

1/2019-2020

OBSAH

SEZNÁMENÍ S RUBRIKAMI……..……..…..2

CESTA KOLEM SVĚTA
Low-cost cestování – tipy a rady……..……..4

DALEKOHLEĎ
Co je to ekologie a proč je důležité se o ni zajímat?.....7

ŠÁLEK KÁVY S...
Veronikou Trégnerovou……..…..…….…..……8

SVĚT BAREV
Bílá, červená, černá……..……..10

KDYŽ PŘEDMĚTY OŽIJÍ
Posedlé panenky……..…..12

ROK S ROCKEM
60. léta 20. století na zahraniční a české scéně……..….13

ZNÁMÍ NEZNÁMÍ
Wendy Rosas……...…..16

FILM NAPŘÍČ HISTORIÍ
Počátky kinematografie……..……..……19

CO BY KDYBY?
Apollo 11……...……..20

BEZ BAREV
Rasismus……..……..22

JAK JSTE NA TOM VY
Psychické problémy……...……..……..24

BORDEL V ŠUPLÍCÍCH
Milk for my coconuts, Alexandra Levasseur……26

LITERATURA
Velký knižní čtvrtek……..……..……..…29

ROUTE 66
Mercedes-Benz……..……..……..30

Milí čtenáři,

před pár měsíci začal nový školní rok a letos jsme tu i my s naším časopisem. Nyní držíte v rukou jeho první číslo, které se zrodilo z tužek a per našich redaktorů.

Upřímně nám trvalo dlouho, než jsme se domluvili na nějakém názvu, který by náš časopis vystihoval. Padlo mnoho skvělých návrhů, ale stále jsme se nemohli dohodnout. Nakonec se vybral název „Všehochuť“. Proč zrovna Všehochuť? Náš časopis totiž obsahuje mnoho zajímavých rubrik a článků ze všech možných oblastí.

Můžete tu například najít rubriku o ekologii, dozvíte se o literárních novinkách, mnoho zajímavostí o filmu, autech či cestování. Také si můžete užít několik rozhovorů a hudební okénko. To samozřejmě není vše, ve Všehochuti na vás čeká ještě spousta neméně zajímavých článků.

A já vám, jménem celé redakce K3, přeji příjemnou zábavu při čtení našeho časopisu a teď už neváhejte a začněte číst.

Eliška Ondráková,
šéfredaktorka

Seznámení s rubrikami

CESTA KOLEM SVĚTA

Přemýšleli jste někdy, jaké to je opustit své každodenní povinnosti, odstřihnout se od starostí týkajících se běžných životních situací a jen tak se nechat unášet pocitem volnosti a rozmanitosti?

Každý z nás si v sobě pěstuje touhu po poznání a ať už se jedná o poznatky naprosto člověku zřejmé anebo o životní zkušenosti spojené s objevováním nových končin, všechna dobrá či špatná ponaučení jsou pro naši podstatu nesmírně důležitá. Pokud jste povahy odvážnější nebo si rádi užíváte klidu a komfortu, tato rubrika by Vám mohla ujasnit pravé cestovatelské hodnoty a také Vám napomoci objevit v sobě své limity a tužby. Zaměříme se na cestování z různých úhlů pohledu. Můžete se těšit na článek, kde Vám představíme low-cost metody, týkající se cestování a dozvíte se cenné informace, jak postupovat, dále Vám umožníme nakouknout do kultur exotických zemí, hluboko skrytých před moderní civilizací. Přiblížíme Vám místa, ze kterých se pomalu tají dech...

Kristýna Kotíková,
Natalie Veselá

SVĚT BAREV

Pokud vás zajímá, proč se často v kuchyni používá červená a proč má tolik lidí rádo modrou barvu, tak jste tu správně. V této rubrice během roku najdete celkem 11 barev a dozvíte se, co která z nich znamená nebo jak působí v interiéru a spoustu dalších zajímavostí.

Eliška Ondráková

DALEKOHLEĎ

Co je to ekologie a proč se o ní poslední dobou tolik mluví? V dnešní době se produkuje více a více nadbytečných plastových obalů. Naše planeta je plasty velmi zanesena, a jestli to bude takto pokračovat, bude to čím dál horší. Tento problém se samozřejmě netýká jen plastů, ale jde o obecné zredukování všeho. Od omezení aut na silnicích, kupování lokálních potravin, šetření papíru až například po šetření vody.
Prostřednictvím svých článků bych vám chtěla tuto problematiku vysvětlit a dát několik rad a tipů, jak být k planetě šetrnější.

Anežka Straková

ŠÁLEK KÁVY S...

Zdravím,
milí čtenáři. Zvídavost je jednou ze základních lidských vlastností – rodíme se s pocitem, že chceme poznávat nové věci, prozkoumat neprobádané a na některé otázky hledáme odpovědi celý život. Rubrika Šálek kávy s… by vám mohla pomoci alespoň nepatrně ukojit pocit zvědavosti – kdo jsou ti lidé na druhé straně barikády? Mají nějaký sociální život? Co rádi dělají ve volném čase, když se nemusí věnovat pedagogice? Proč se rozhodli věnovat svůj čas vyučování? A baví je vůbec tato práce? Na tyto, a ještě další podobné otázky se můžete těšit v této rubrice našeho pravidelného časopisu.

Tadeáš Novák

KDYŽ PŘEDMĚTY OŽIJÍ

Co si představit pod pojmem, když předměty ožijí? V mém podání se jedná o takové předměty, které se buď samovolně pohybují, nebo ty jež způsobily svým vlastníkům smrt. A to tedy takovou smrt, která se nedá logicky vysvětlit, nebo je nějakým způsobem podezřelá. Jinými slovy budu ve svém článku popisovat posedlé objekty. Převážně se budu zabývat jejich historií a dopad na životy jejich majitelů. V každém čísle jsem se rozhodla pojednat o jedné skupině. Ty zahrnují panenky, obrazy, šperky a vozidla.

Lenka Procházková

ROK S ROCKEM

Máte rádi kvalitní hudbu či jste vždy toužili cestovat časem? Pokud je odpověď alespoň na jednu z našich otázek „ano“, je pro Vás naše rubrika tou pravou! V prvním čísle se společně vydáme do 60. let minulého století a na vlnách dobré hudby se necháme unášet až do let 90., kde náš výlet skončí. Věříme, že si odnesete spousty nové inspirace a hudebního obohacení!

Klára Gbúrová,
Sara Dapićová

CO BY KDYBY?

Konspirační teorie jsou zde jistě už od nepaměti, jelikož jedna z nepostradatelných lidských vlastností je pochybovat a nevěřit. Např. když se vám ztratí vaše milované hodinky, které jste si koupili už před lety, se najednou zjeví na zápěstí vašeho nenáviděného souseda. Ve většině případů soused není zloděj a s největší pravděpodobností si je koupil, ale stále je tady ta pravděpodobnost, že vám je ukradl. Jedno z toho je pravda, a to druhé už je ve své podstatě konspirační teorie. Díky tomu, že skoro dennodenně vznikají nové a nové teorie, u kterých se stoprocentní jistotou nikdy nemůžeme říct, zda je pravdivá nebo ne, vznikla tato rubrika, která si rozebírá ty nejvíce známé konspirační teorie, které už asi nikdo nikdy nerozlouskne.

Natálie Tůmová

ROUTE 66

Vytuněná rubrika, která má pod kapotou mnoho. Snad každý tuto neslavnější americkou dálnici zná, nebo o ní přinejmenším slyšel. Dnes již neexistující mezistátní dálnice (1926–1985) měřila neuvěřitelných 3 940 km a procházela napříč sedmi státy USA.
Je tedy pochopitelné, že naše rubrika nemůže mít o nic skromnější název, neboť to by jí ani nepříslušelo. V každém novém díle vám totiž poodhalíme historii, zajímavosti a nejslavnější modely automobilek, které jsou zrovna tak legendární jako zmíněná dálnice a jejichž auta rozhodně do šrotu nepatří.
Doufáme, že si následující rychlou jízdu náležitě užijete s námi. Tak si nezapomeňte zapnout pás a můžeme na to šlápnout!

Šárka Palacká,
Violeta Šumanová

JAK JSTE NA TOM VY

Psychické problémy jsou v dnešní době velmi rozšířené. Ale kde se poprvé objevily? Co je způsobuje? To vše a mnohé další se dozvíte v rubrice Jak jste na tom vy.

Valerie Hykešová

BEZ BAREV

Během následujících čtyř čísel bych vás ráda obecně seznámila s několika "společenskými problémy", jako je například rasismus, sexismus, ... a zároveň jedno z čísel věnuji LGBT+ komunitě a tomu, jak na ni nahlíží společnost a naopak.

Beta Petríková

LITERATURA

Milý čtenáři, milá čtenářko,
jak už název napovídá, tato rubrika je věnovaná světu literatury. Společně se budeme zabývat knižními novinkami a nejčastěji tu na vás budou čekat recenze nebo knižní doporučení. Podíváme se společně také na několik knižních akcí. Věřím, že knihomolové zde najdou nejeden tip na skvělé čtení a vy, kteří knihám zrovna nefandíte, třeba konečně narazíte na knihu, která vás zaujme natolik, abyste si ji přečetli…

Nikola Ludvigová

ZNÁMÍ NEZNÁMÍ

Během našich krátkých životů jsme jistě každý potkal mnoho zajímavých lidí a my bychom Vám rádi pár takových lidí představili v naší rubrice za pomoci rozhovorů.

Alexandra Jurisová,
Anežka Šubrtová

FILM NAPŘÍČ HISTORIÍ

Vítejte u rubriky, ve které vás postupně provedu dějinami filmu od vzniku kinematografie až po film se zvukem, tedy od počátků lidstva po 20. století. Pokud vás zajímá, jak se film dostal až do té podoby, v jaké ho známe dnes a komu za to vlastně vděčíme, pusťte se s chutí do čtení.

Tereza Koudelková

BORDEL V ŠUPLÍCÍCH

Tento školní rok najdete v této rubrice několik zajímavých a méně známých umělců, kteří si podle mě zaslouží mnohem více pozornosti a zároveň se dozvíte něco málo o jejich tvorbě a životě (pokud tedy nepůjde o prakticky anonymního umělce).

Beata Petríková

CESTA KOLEM SVĚTA

Pro naši první rubriku jsme si připravily souhrn tipů a rad o low-cost cestování. Jedná se o způsob, při kterém se dá využít co nejméně finančních prostředků k prožití nezapomenutelných zážitků. Nezáleží na tom, zdali se vydáte na cestu sami za sebe, anebo s Vašimi přáteli.

Na úvod je dobré si přiblížit, jaký význam v sobě skrývá slovo low-cost. Je převzaté z anglického jazyka a doslova znamená „nízkonákladové“. Tudíž z toho již vyplývá, že o letecké přepravě v první třídě vůbec mluvit nebudeme.

Také je potřeba si ujasnit, že chvílemi mohou nastat situace, které jsou komplikovanější, než se může na první pohled zdát. Pokud chcete, aby se low-cost stal Vaším životním stylem, je také potřeba posunout hranice komfortu a vzdát se luxusního ubytování a stravování. Z tohoto důvodu nemusí být tato metoda pro každého. Avšak dobrodružství jsou během Vašich cest zaručena.

8 UŽITEČNÝCH TIPŮ

1. NEHLEDEJTE CÍL, ALE CENU

Čím je výběr destinací a data flexibilnější, tím cenově výhodnější může Vaše výprava být. Zjistěte si, kdy je v cílové destinaci hlavní sezóna, v tuto dobu mohou ceny stoupat závratným tempem. Existuje řada serverů, kde můžete zakoupit nízkonákladové letenky. Mezi ně se například řadí lidmi často vyhledávané www.letuska.cz, anebo méně známé www.azair.cz, kde se dají sehnat letenky s velmi nízkou cenovou relací. Jednou z možností je doprava letadlem, avšak mnohdy cesta autobusem či vlakem může být komfortnější a finančně méně náročná. Pokud zvolíte tento způsob dopravy, jízdenky lze sehnat přes www.flixbus.cz, www.regiojet.cz, www.checkmybus.cz.

2. SESTAVTE SI DENNÍ ROZPOČET A URČETE SI VLASTNÍ PRIORITY

Rozpočítejte si celkové náklady na cestu zahrnující ubytování, stravu, dopravu a různé aktivity. Mějte přitom na paměti, že peníze, které si určíte jako rezervu nesmíte použít. Je důležité vědět, kolik si můžete dovolit utratit.

3. KDE BUDETE SPÁT, JE ROZHODNUTÍ, KTERÉ MŮŽE ZTÍŽIT ROZPOČET VÍC NEŽ DOST

V tomto případě není pohodlí hlavní prioritou. Například spaní ve stanu je užitečnou alternativou pro efektivní ušetření peněz. Výhodou na stanování je pocit nezávislosti, možnost přijet kamkoliv a ubytovat se dle vlastních představ. Dejte si však pozor, kde stanujete. Místo spoření byste mohli skončit s velkou pokutou za neoprávněné využití soukromého pozemku. Při výběru by mělo být podstatným faktorem sociální zařízení v rámci ubytování. I přes počáteční tvrzení o vystoupení z komfortní zóny, bychom stále měli lpět na kvalitě týkající se uspokojení základních lidských potřeb. Stránky poskytující plno možností na ověřené ubytování předchozími hosty jsou například www.airbnb.cz, www.trivago.cz a www.couchsurfing.com.

2

4. MÍSTO SMĚNÁREN VYUŽIJTE BANKOMAT

Výběr peněz z bankomatu v zahraničí může být ve většině zemí výhodnější než výměna peněz ve směnárně. Před odjezdem je také dobré zjistit, jak vysoký poplatek si Vaše banka účtuje za výběr z bankomatu v zahraničí. Některé to mají úplně zadarmo, u jiných se to může pohybovat v řádech desítek korun. Dále je důležité vědět, jaký je aktuální kurz měny, kterou používá daná země.

5. UDĚLEJTE SI SEZNAM VĚCÍ, KTERÉ CHCETE VIDĚT, OCHUTNAT A ZAŽÍT

Promyslete si, zdali se chcete vydat po stopách historických památek či poznávat místní gastronomii. Plánování není nezbytné, ale usnadní Vám dlouhé rozmýšlení, kam v daném místě jít. Tím bude Vaše časové rozvržení plně využité. Udělejte si před odjezdem průzkum vybrané destinace a podívejte se, jaká místa stojí za navštívení. Zaměřte se na významné architektonické stavby.

7. STRAVUJTE SE JAKO MÍSTNÍ

Jídlo bývá po finanční stránce častým kamenem úrazu. Zapomeňte na turisty vyhledávané restaurace, poznávejte lokální kuchyni skrze menší bistra. Navštivte trhy či obchod s potravinami. Další možností je vaření. Pokud máte k dispozici místo pro přípravu pokrmů, neváhejte a určitě si před odjezdem nakupte základní potraviny. Ušetříte a složité rozhodování se Vám vyhne obloukem.

Pokud se budete držet těchto rad, tak se Váš rozpočet sníží a můžete si v klidu dopřát místní kulinářský zážitek v jednom z vyhledávaných podniků.

6. CHOĎTE CO NEJVÍCE PĚŠKY

Chůzí si pobyt mnohem více užijete. Uvidíte věci, kterých byste si z oken dopravních prostředků ani nevšimli. Poznáte nové lidi a pocítíte město na vlastní kůži. Jestli chcete vidět dané místo z jiné perspektivy, půjčte si kolo. Vyjde Vás relativně levně, a navíc se chováte mnohem šetrněji k životnímu prostředí.

8. A CO VLASTNĚ ZABALIT?

Záleží na délce pobytu v zahraničí. Dalším podstatným faktorem je, kam máme namířeno a v jakou roční dobu bude cesta uskutečněna. Vždy je lepší být připraven na všechno, tudíž i nějaké teplejší kousky se mohou v letním období hodit. I když se to na první pohled nezdá, každý kus oblečení něco váží, a proto je potřeba si předem promyslet, jaký styl pro nás bude nejvíce praktický. Dbejte na to, aby zavazadlo nebylo přeplněno zbytečnými věcmi, ale i přesto splňovalo základní výbavu.

Nezapomeňte si pořádně vybavit lékárničku, nikdy nevíte, jaká situace může nastat a zdali tam seženete léky, které pravidelně užíváte.

RADA ZÁVĚREM

Rády bychom podotkly, že i když se to občas může zdát náročné, jedná se o jeden z výjimečných zážitků. Člověk si více všímá lidí, intenzivněji prožívá nadšení ze svého okolí a neupíná pozornost pouze k materiálním věcem.

Kristýna Kotíková,
Natalie Veselá

DALEKOHLEĎ

Ekologie je věda zabývající se popisem, analýzou a studiem vztahů mezi organismy a jejich prostředím. V dnešní době velmi diskutované téma, každý jste určitě něco o něm slyšel či četl. Mimo jiné také témata jako ochrana životního prostředí, klimatická změna, globální oteplování jsou v dnešní době také velmi známá a hojně diskutovaná. Dnes se o ekologii zajímá mnoho lidí, převážně mladých, a prostřednictvím nich se o nových informacích či hrozbách dnešního světa dozvídá více a více lidí. Je důležité se o naši planetu Zemi starat, chránit a pomáhat jí. Máme jen jednu a šancí na její záchranu je stejně tak.

Anežka Straková

Naše planeta si prošla v průběhu let velkými změnami. Napřed dobrými a užitečnými, v dnešní době spíše ničícími. Kolem roku 1855 byl vynalezen plast. Náš každodenní život se tímto změnil od základů. V dnešní době je s plastem vše jednodušší. Používají se plastové kelímky, brčka, příbory, sáčky – vše na jedno použití. Vybudovaly se silnice, začalo se více jezdit auty. Do domácností se zavedla teplá voda a lidé se mohou koupat, jak dlouho chtějí. Začaly se dovážet potraviny z různých koutů světa, převážně zabalené v plastu, a lidé si dnes mohou koupit prakticky cokoliv, velmi se také zvýšila produkce masných výrobků. Dnes máme opravdu spoustu možností, kde například nakupovat oblečení. Tento stav je tu přibližně od

3

50. let minulého století, kdy se začaly plastové výrobky vyrábět ve velkém. Toto všechno má na planetu velmi špatný vliv. Dopad produkce masa na životní prostředí se liší v závislosti na jeho zdroji, kterým může být velkochov, ekologické zemědělství, lov a rybolov. Může jím být produkce methanu, spotřeba vody, zabrání půdy nebo znečištění životního prostředí v důsledku užití fosilních paliv. Doprava je v současné době jedním z hlavních činitelů, který snižuje kvalitu životního prostředí. Mezi nejvýznamnější negativní dopady dopravy patří vypouštění škodlivých látek do ovzduší, hluk, vibrace a zábor ploch. Je zároveň velmi náročná na spotřebu energetických surovin, zejména ropy. Celkově největší zátěž pro životní prostředí představuje individuální automobilová doprava a doprava letecká. Dále například výroba oblečení má na životní prostředí velký dopad. Při jeho výrobě se spotřebuje velké množství vody, podmínky, ve kterém je dané oblečení vyráběno, je většinou velmi zanedbané, lidé nejsou férově placeni za svou práci, někdy také práci vykonávají děti. Výše zmíněné výrobky na jedno použití také velmi planetě škodí. Některé výrobky se rozkládají velmi dlouho, některé vůbec.

4

Na druhou stranu o těchto problémech se dnes již více mluví a řeší se. Lidé si uvědomují, že s naší planetou není něco v pořádku a snaží se jí všelijakými způsoby pomoci. Některé politické strany se o tom začínají bavit, postupně se snaží řešit nějakým způsobem tyto problémy.

Co se děje s naší planetou? Spalující vlny veder budou zabíjet ve velkém! Lidé znečišťují přírodu jako nikdy předtím. Planeta bude jiná, varuje biolog. Při čtení článků tohoto typu lidem není úplně do smíchu. Jak tedy mohu planetě pomoci? Co mám dělat lépe? Je to na nás, jestli se něco změní. Je na každém z nás, aby začal u sebe. Aby se zamyslel nad tím, jestli může naší planetě a životnímu prostředí trochu ulehčit a pomoci jim. Je důležité se o těchto problémech bavit a řešit je, protože kdo – když ne my, kdy – když ne teď?

A jak jednoduše můžete planetě a životnímu prostředí pomoci, se dozvíte v dalším čísle našeho časopisu.

ŠÁLEK KÁVY S...

VERONIKOU TRÉGNEROVOU

Mgr. Veronika Trégnerová od roku 1996 na naší škole vyučuje dějepis, dějiny filozofie, společenské vědy, seminář z dějepisu a seminář ze společenských věd. Není snad lepší možnost, koho vyzvat, aby se stal prvním hostem naší rubriky. Co na sebe prozradila? Kam se poděly žluté papíry? Vydala vlastní knihu? Jakou část Prahy má nejraději? A jakou závěrečnou motivaci má pro letošní maturanty a pro všechny, které čekají souborné zkoušky?

To se dozvíte v prvním čísle této rubriky.

Tadeáš Novák

Kdyby Vám někdo řekl, že jednou budete profesorka, jak byste na to zareagovala?
Učitelkou jsem chtěla být jako malá, pak jsem chtěla pracovat v muzeu, do kterého jsem také nastoupila. Ale můj manžel od začátku říkal: „Ty jsi měla být učitelka.“ Fakt nevím, jak na to přišel. *(smích)* No, a nakonec se to opravdu stalo. Asi to byl osud.

Jakou zahraniční zemi byste ráda navštívila a proč právě ji?
Ještě jsem nebyla v Irsku. Četla jsem o něm spoustu knih a je tam krásná příroda.

Pokud zrovna neopravujete písemky, co ráda děláte ve volném čase?
Čtu knihy, chodím do divadla nebo do kina, scházím se s kamarádkami, jezdím na chalupu, cestuji…

Jak byste neznalému člověku charakterizovala současný stav studentů na SŠKK?
Je to velmi pestré složení lidí se širokým potenciálem, často bohužel málo využívaným. *(smích)*

Jaká je Vaše oblíbená barva? Co pro Vás symbolizuje, jaké jsou Vaše asociace s touto barvou?
Moje oblíbená barva je královská modrá, symbolizuje nebe, ale více nosím různé odstíny fialové, protože se ke mně lépe hodí.

Pokud byste se mohla vrátit do minulosti, zvolila byste znovu dráhu pedagoga, proč ano/proč ne?
Svými schopnostmi jsem byla předurčena spíše pro společenské vědy, takže si umím představit i práci např. psychologa, sociologa, muzejního pracovníka. Bavilo by mě možná také právo. Ale s tím vším se setkávám i při práci učitele. Asi bych nebýt toho spoustu věcí nevěděla, spoustu míst nenavštívila, nepoznala spoustu skvělých a zajímavých lidí, takže toho rozhodně nelituji.

Jakou ráda posloucháte hudbu? Máte nějakou oblíbenou kapelu?
Mám ráda rock a folk. Oblíbenou kapelu třeba Lucii nebo skupinu bratří Ebenů.

Pro SŠKK jste – troufám si říct – ikonickou členkou profesorského sboru. Dokážete si představit, že byste vyučovala jinde, nebo už máte se školou pevný vztah?
Představit si to asi dokážu, ale ještě jsem to nezkoušela. Mám zkušenosti jenom s prací v muzeu a ta je také zajímavá. Ale všechno má své klady i zápory.

Proč jste si za svůj obor zvolila zrovna etnografii? Co Vás k tomu vedlo?
Vždycky se mi, nevím proč, líbila lidová kultura. Moje babička se narodila na Veselém Kopci, kde se nachází jeden z nejznámějších skanzenů. Máme chalupu pět kilometrů odtamtud, často jsem tam chodila. Také jsem vždy ráda četla venkovskou literaturu – Němcovou, Světlou, K. V. Raise apod.

Na naší škole zastáváte funkci metodika prevence, jste s ní spokojená? Baví Vás práce s kolektivem, nebo byste uvítala, aby to za Vás převzal někdo jiný?
Práce s kolektivem mě baví, ale klidně bych to i přenechala někomu mladému, nadějnému…

Ve vzduchu je poslední dobou cítit napětí a ve Vašich hodinách vyvstává zásadní otázka, takže se na ni musím zeptat – kde jsou Vaše pověstné žluté papíry, které jste užívala pro psaní písemek?
Všechno jednou skončí, i zásoba žlutých papírů, bohužel. *(smích)*

V jaké historické době byste chtěla žít a proč zrovna v ní?
Chtěla bych žít v době, kdy byli prezidenty Tomáš Garrigue Masaryk nebo Václav Havel. Líbilo se mi jejich pojetí prezidentské funkce.

Několik našich profesorů vydalo svou vlastní publikaci – jste i Vy autorkou nějaké knihy? Pokud ne, máte to v budoucnu v plánu?
Moje jediná publikace je asi moje diplomová práce. *(smích)* Nikoliv, nemám takové ambice.

Jakou část Prahy máte nejraději a proč?
Mívala jsem ráda pražské centrum, ještě v době, než se z něj stal lunapark, ale prý už se v tomto směru blýská na lepší časy. A mám ráda pražskou přírodu, v Praze je obrovské množství různých lesů, parků, rybníků. Například od nás z Nových Butovic jsem za deset minut v Prokopském údolí stejně jako na Václavském náměstí. A to je obrovská výhoda.

Vnímáte za tu dobu, co vyučujete u nás na škole, nějaký progres – ať už u studentů, nebo svůj osobní?
O svém osobním už jsem hovořila výše, ten vnímám rozhodně. Co se týče studentů, jde spíš o změnu obsahu pojmu vzdělání. Asi se všichni shodneme, že se zhoršil obecně písemný projev a všeobecný rozhled. Na druhou stranu se zlepšila znalost cizích jazyků a orientace v digitálním světě.

Bez čeho si nedokážete představit svůj život?
Bez rodiny, bez přátel, bez knih, bez svobody.

Můžete nějakým způsobem povzbudit letošní maturanty a všechny, kteří skládají tento rok souborné zkoušky?
Budu jim držet palce, ale je to jen na nich, nikdo jiný se to za ně nenaučí. *(smích)*

Jaké je Vaše oblíbené jídlo a proč? Preferujete spíše českou, nebo zahraniční kuchyni (případně jakou)?
Asi vyloženě nepreferuji žádnou kuchyni. Ráda ochutnám všechny, vyhovuje mi asi spíš nějaká lehčí, kde se jí více drůbeže, ryb, rýže, zeleniny. Ale mám ráda i svíčkovou nebo řízek.

Jaká je Vaše oblíbená káva?
Jihlavanka extra speciál. Nebo jakékoliv latté.

SVĚT BAREV

Bílá je světlá, jasná a lehká. Pro někoho je studená, pro jiného příjemná. Má vůbec bílá nějaké odstíny? Ano, má hned několik odstínů, patří mezi ně např. krémová, hedvábně bílá nebo šedobílá.

Je symbolem čistoty, nevinnosti, svěžesti, elegance a upřímnosti. Znamená spolehlivost, svobodu, spravedlnost a jednoduchost. Je to sice chladná barva, ale dodává sílu a povzbuzuje tvořivost. Na jednu stranu může působit jasným, příjemným a přátelským dojmem, ale na tu druhou také neutrálně a nepřívětivě.

V interiéru vyvolává dojem luxusu, vytříbenosti a elegance s náznakem klasiky. Místnost vymalovaná bíle může být místo klidu, relaxace a přemýšlení. Rozumí si dobře s tyrkysovou, vanilkově žlutou nebo jemnou fialovou. Bílá barva velmi dobře opticky rozšiřuje prostor.

Zajímavosti o bílé barvě:

- v Číně, Indii a Vietnamu se považuje za barvu smrti a duchů – v těchto kulturách je i smuteční oblečení bílé

Červená je teplá a jasná barva, která patří do základního spektra. Má asi 31 odstínů – od světle růžové, přes rubínovou, vínovou až po ohnivě červenou a zářivou.

Působí dynamicky, aktivně, temperamentně a nápadně. Znamená energii, sílu, odvahu, lásku, smyslnost, sebevědomí, oheň a krev. Je to barva vznešená a také často symbolem energické akce. Červená je temperamentní barva, která přitahuje pozornost, povzbuzuje a tlumí deprese, ale zároveň může také dráždit. Posiluje a dobijí energii.

V interiéru se uplatňuje v mnoha podobách – od silné intenzivní červeně až po jemné tlumenější tóny. Je vhodná v kuchyni, protože podporuje chuť k jídlu. Jelikož ale občas může vzbuzovat vztek, zuřivost či vznětlivost, používá se jen na jednu stěnu nebo na nábytek, rozhodně ne na celou místnost, může unavovat.

Zajímavosti o červené barvě:

- v antickém Řecku se červená považovala za barvu královskou a vznešenou
- v čínské tradici je barvou štěstí
- podporuje chuť k jídlu, a proto tuto barvu často používají fastfoody (např. KFC, McDonald´s)

Černá je temná a neproniknutelná. Někteří ji nepovažují za samostatnou barvu, ale jako nejtmavší odstín bílé. Někomu připadá krásná, jinému příliš těžká.

Je to barva tmy, smutku, neštěstí, prázdnoty, ale zároveň také důstojnosti a elegance. Často zobrazuje zlo, magii nebo smrt. Zároveň je tato barva velmi silná – je symbolem boje, vzdoru a také chladného násilí.

V interiéru by se neměla používat pro velké plochy, místnost pak působí příliš depresivně a temně. Hodí se například na nábytek nebo doplňky, protože evokuje luxus a vypadá elegantně.

Zajímavosti o černé barvě:

- někdy je považována za barvu fašismu a anarchismu
- v minulosti byla považována pouze za smuteční barvu, ale později přišla Coco Chanel, která ji zkombinovala s bílou a tím z ní udělala velice módní barvu
- černá zeštíhluje a dodává eleganci

8

9

red	cherry	rose	jam
merlot	garnet	crimson	ruby
scarlet	wine	brick	apple
mahogany	blood	sangria	berry
currant	blush	candy	lipstick

7

Eliška Ondráková

10

ANNABELLE

Annabelle patří podle mě mezi nejznámější z posedlých objektů. Inspirovala nespočet filmů. V nichž je většinou vyobrazena jako strašidelná panenka z porcelánu. V reálném životě se však jedná o poměrně nevinně vypadající hadrovou hračku. Její příběh začíná už v roce 1970, kdy ji od své matky dostala budoucí zdravotní sestra Donna. Se svojí spolubydlící však brzy poznaly, že se nejedná o obyčejnou panenku. Zjistily, že sama od sebe mění pozice a později se objevovala i v úplně jiném pokoji, než kde ji nechaly. To však nebyl jediný z jejích talentů, uměla také psát a nechávala zprávy jako "pomoz Lou", nebo "pomoz nám". Donna si proto pozvala médium. Ukázalo se, že je v panence duch sedmileté holčičky Annabelle Higgins, jejíž tělo bylo nalezeno na místě, kde stál nyní komplex, ve kterém Donna se svou spolubydlící bydlely. Duch médium ujistil, že nemá špatné úmysly a že chce s děvčaty jen zůstat. Ty byly jeho příběhem tak dojaty, že mu to dovolily. Avšak po této události se strašení stále zhoršovalo a vše vyeskalovalo, když panenka způsobila kamarádovi Louovi sedm škrábanců. Donna se tedy rozhodla zavolat Eda a Lorraine Warrenovi (vyšetřovatelé paranormálních jevů). Ty případ zaujal a zanedlouho zjistili, že panenka sama není posedlá, ale že s ní manipuluje démon. Odvezli si ji tedy sebou domů, kde jim však působila různá příkoří. Proto ji přemístili do skleněné vitríny a od té doby nevykazuje žádné paranormální schopnosti.

11

ROBERT

Robert byl vyroben v roce 1904 firmou Steiff a měl sloužit jako figurína do obchodu. Dodnes není přímo jasné, jak se stalo, že byl prodán jako hračka. Jeho prvním majitelem se stal v roce 1906 Robert Eugene Otto. Ten si hračku hned zamiloval. Nosil ji všude s sebou, oblékal ji do svého starého oblečení, a dokonce jí na půdě udělal pokoj. Brzy se však začaly dít podivné věci. Robert začal svým rodičům říkat, že si s ním panenka povídá, mění výrazy v obličeji, a dokonce chodí po domě. Rodiče mu to samozřejmě nevěřili, tedy až do té doby, než slyšeli z panenky vycházet podivný smích. Léta plynula a z Roberta se stal umělec. Našel si manželku Annu a přestěhoval se do domů jejích rodičů, samozřejmě i s panenkou. Jeho žena ji brzy začala nenávidět, protože Robert vyžadoval, aby s nimi seděla u večeře, a dokonce pro ni postavil malou postýlku, kterou umístil k jejich lůžku. Po smrti Roberta v roce 1974 se jeho žena přestěhovala a dům prodala. Koupila ho Myrtle Reuter. Ta vlastnila panenku zhruba dvacet let, a nakonec ji darovala do muzea Fort East Martello.

12

OKIKU

Okiku je panenka z Japonska. Zajímavé na ní je, že se nikdy sama od sebe nepohybovala a nikdy také nikomu nezpůsobila žádné zranění, jako ostatní panenky v tomto článku. Nicméně jsem si ji vybrala proto, že mě její příběh velice zaujal. Říka se, že v roce 1918 ji pro svoji sestru Okiku koupil tehdy sedmnáctiletý mladík Ekiči Suzuki. Okiku si panenku velice oblíbila, všude ji s sebou nosila, a dokonce ji po sobě pojmenovala. Toto pouto však netrvalo dlouho, protože po roce dívka závažně onemocněla a zemřela. Panenka měla být pochována s ní, nicméně kvůli nepředvídatelným událostem, byla dána jen na oltář. Po nějaké době si rodiče všimli, že panence samy od sebe rostou vlasy. Vyložili si to tak, že do ní vstoupil duch jejich zemřelé dcery. Panenka u nich zůstala až do roku 1938 kdy se museli odstěhovat, proto ji odnesly do nedalekého kláštera Mannendži, kde se nachází dodnes. Panenka byla podrobena vědeckému zkoumání, ale zatím nebylo nalezeno vysvětlení pro tento jev.

KDYŽ PŘEDMĚTY OŽIJÍ

Posedlé panenky se v průběhu let staly protagonisty hodně hororových filmů. Z nich můžeme například uvést dětskou hru, nebo film Annabelle. A i když se to zdá neuvěřitelné, některé z těchto filmů se zakládají na skutečných událostech. V tomto článku jsem si vybrala 3 skutečné posedlé panenky, jejichž příběhy mě zaujaly.

Lenka Procházková

ROK S ROCKEM

60. LÉTA 20. STOLETÍ

ZAHRANIČNÍ SCÉNA

Kde jinde začít než v době největšího rozkvětu rockové hudby vůbec? Hippies, LSD a Woodstock – takto jednoduše bychom mohli charakterizovat 60. léta. Mnoho lidí si pod touto hudební érou jistě představí světoznámé The Beatles s Johnem Lennonem v čele, kteří položili potřebné základy a z nemalé části se zasloužili o rock takový, jaký ho vidíme dnes. Toto období nám však může nabídnout mnohem více! Je zde mnoho zákoutí, která jsou většině lidí neznámá, přitom by si zasloužila daleko více pozornosti.

13

Pozornost bychom samozřejmě měli věnovat také kapele The Velvet Underground, mezi jejíž zakladatele patřil Lou Reed a jejíž prvnímu albu, které produkoval pop-artový umělec Andy Warhol, dala hlas německá zpěvačka a modelka Nico. Na tomto významném albu můžeme zaslechnout píseň Femme Fatale, kterou napsal již zmíněný Lou Reed o půvabné Edie Sedgwick, múze Andyho Warhola, která následkem drogové závislosti, poruše příjmu potravy a nepřízni osudu, zemřela příliš mladá. Femme Fatale však není jedinou písní inspirovanou touto americkou herečkou a modelkou, ovlivnila také zpěváka Boba Dylana známého například písní Like a Rolling Stone, která by údajně měla být právě o Edie.

Mezi další významné kapely rozkvétající v 60. letech patří například Led Zeppelin a jejich legendární kytarová sóla, za která vděčíme Jimmymu Pageovi. Opomenout bychom rozhodně neměli také Jefferson Airplane, The Kinks jako konkurenty The Beatles nebo The Doors a jejich frontmana Jima Morissona, jenž je členem Klubu 27 a jehož smrt obestírá tajemství – skutečně je pohřben na pařížském hřbitově Pére-Lachaise? Rakev prý byla příliš malá na to, aby se v ní nacházel dospělý člověk! Dalšími nepřehlédnutelnými kapelami jsou The Rolling Stones, Cream nebo zpevák Iggy Pop jako člen The Stooges, kteří svou tvorbou později ovlivnili Nirvanu či Sex Pistols.

14

V jednom z takových zákoutí se skrývá například zapomenutý **Jackson C. Frank,** americká folková legenda s nakřáplým hlasem a tragickým osudem, který se zcela jistě odráží v jeho písních. Jednou z nich je kupříkladu melancholická píseň Marlene, jež nese jméno Frankovy první lásky, která uhořela při požáru vypuklém během hudební výchovy na škole, kterou zpěvák a mladá dívka společně navštěvovali. Mezi oběťmi byla nejen Marlene, ale i drtivá většina Frankových spolužáků a ani sám Frank nebyl po nehodě ušetřen pobytu v nemocnici. O několik let později zemřel zpěvákův syn a Jacksonu C. Frankovi byla následkem traumatu diagnostikována schizofrenie, kvůli níž byl nedobrovolně držen v ústavech. Následně přežíval jako bezdomovec, nešťastnou náhodou přišel o oko a zemřel ve věku pouhých 56 let. Mezi jeho nejznámější písně patří Milk and Honey, My Name Is Carnival či Blues Run the Game.

60. léta toho z hlediska hudby nabízejí opravdu mnoho. Dalo by se říci, že se jedná o jakousi bránu, která se otevřela, aby ukázala cestu všem budoucím hudebníkům a dodala jim potřebnou inspiraci. Není ani divu, že v těchto letech, přesněji v 69. roce, vznikl jeden z nejvýznamnějších hudebních festivalů vůbec – již zmíněný Woodstock. První ročník tohoto festivalu se zcela jistě zapsal mezi klíčové hudební momenty. K vidění zde byli například The Who či Jimi Hendrix a Janis Joplin – členové Klubu 27 stejně jako Jim Morrison. Krom toho si festival můžeme připomínat jako protest proti válce ve Vietnamu a konzervatismu. Vzduchem se vznášela slova jako „láska“ a „mír“ a celým festivalem prostupovalo drogové opojení, ostatně stejně jako celými 60. lety. Chtěli byste tuto éru okusit blíže? Neváhejte tedy a poslechněte si náš playlist, který jsme pro Vás v redakci připravili!

Playlist – zahraniční scéna

- **Erickson, The 13th Floor Elevators** – You´re Gonna Miss Me
- **Jefferson Airplane** – White rabbit
- **Led Zeppelin** – Good Times Bad Times
- **The Knickerbockers** – Lies (are breaking my heart)
- **The Mamas & the Papas** – California Dreamin´
- **The Zombies** – She´s not there
- **Jimi Hendrix** – Little Wing
- **Martha and the Vandellas** – Nowhere to Run
- **The Doors** – Unhappy Girl
- **Shocking Blue** – Venus
- **Cream** – White Room
- **Neil Diamond** – Girl, You´ll Be a Woman Soon
- **The Dirty Mac** – Yer Blues
- **The Rolling Stones** – Under My Thumb
- **The Stooges** – Ann

ČESKÁ SCÉNA

Šedesátá léta u nás se nesla ve znamení Semaforu. Rodila se spousta nových legend české hudební scény, mezi které patří například Karel Gott nebo Helena Vondráčková.

V roce 1948 se kvůli nastolení komunistického režimu zásadně změnil kulturní život. Je známo, že kultura reaguje na události ve společnosti, a tak se střetla s cíli totalitní moci a stala se také propagandistickým nástrojem komunismu. Bylo dohlíženo, aby kultura měla dobrý výchovný význam, optimismus, aktuálnost v závislosti na vládnoucí ideologii. Autoři, kteří do tabulek nezapadali, byli očerňováni a někdy i stíháni. Padesátá léta jsou v duchu úpadku československého umění a kultury. Na konci padesátých let dochází k mírnému politickému uvolnění a do Čech začínají pronikat informace o nových trendech v západní poválečné hudbě.

Mladí neměli v Československu možnost vyjádřit se skrze hudbu na dobové změny. Nová hudba se zpočátku nehrála v rádiích ani jiných přehrávačích, tak bylo pro její vývoj velmi důležitý vznik divadel malých forem. Vznikl Akord Club, vystupující v pražské Redutě. Jeho významným představitelem byl Jiří Suchý, jenž hrál píseň Tak jak plyne řeky proud, což je česká verze Haleyova Rock Around The Clock.

Významnou roli sehrála i taneční móda twistu. Lidé, kteří pořádali plesy si kvůli této módě objednávali vedle běžných tanečních orchestrů i kytarové (rockové) skupiny. Protože režim dal

rocku ideologickou nálepku amerického imperialistického importu, čeští rockeři vymysleli rocku krycí název big beat.

Jiří Suchý, Waldemar Matuška, Karel Gott nebo také Eva Pilarová mísili v nahrávkách rockové prvky se swingovými. Mezi provokativnější rockery se stali například Pavel Sedláček, Pavel Bobek, Miki Volek nebo Yvonne Přenosilová. Někteří se drželi angličtiny a česky zpívali neradi a neochotně, díky čemuž popuzovali dohlížecí orgány.

16

Prosadit se mohli i naprostí amatéři díky rozhlasovému soutěžnímu pořadu Dvanáct na houpačce, který fungoval od prosince 1964 do března 1969. Hlasovali v něm posluchači, díky kterým se stali Petr Novák a folková dvojice Paleček&Janík přes noc populárními hudebníky. Jimi začala éra prvních písničkářů. Éru završil před odchodem do exilu Karel Kryl. Krylovo první album kritizovalo režim a vystihovalo totalitní systém i náladu po sovětské okupaci roku 1968.

V rámci relativního a pohříchu krátkého zvednutí železné opony mezi Východem a Západem se projevily také ohlasy americké country a její první české výhonky, roubované na trampskou tradici i

17

světový popfolk typu Seekers a New Christy Minstrels, jejichž repertoár i styl stály u základů pražských Rangers.

Díky české kulturně politické situaci se tedy z tak zvaných menšinových žánrů, jmenovitě z divadelních písniček a bigbítu, stal do konce šedesátých let hlavní neboli střední proud populární hudby. Od té doby až doposavad nikdy nedosáhl takové pestrosti a zajímavosti, což většinou platí také o osobních kariérách jeho tehdejších protagonistů, například Karla Gotta nebo Waldemara Matušky.

Playlist – česká scéna

- **Karel Gott, Eva Pilarová** – Dotýkat se hvězd
- **Waldemar Matuška** – Slavíci z Madridu, Tereza, Tak abyste to věděla
- **Jiří Suchý** – Pramínek Vlasů, Tak jak plyne řeky proud
- **Olympic** – Dej mi víc své lásky
- **Helena Vondáčková** – Slza z tváře padá
- **The Blue Effect** – Slunečný hrob
- **Karel Kryl** – Nevidomá dívka
- **Václav Neckař** – Tu kytaru jsem koupil kvůli tobě
- **Petr Novák** – Náhrobní kámen
- **Jiří Šlitr** – Babetta
- **Miki Volek** – Roll over Beethoven, Caldonia

Klára Gbúrová,
Sara Dapićová

ZNÁMÍ NEZNÁMÍ

WENDY ROSAS

Wendy Rosas se narodila v roce 1993 v Guatemale, ale nyní žije v Praze. Je to mladá herečka, kterou můžeme zatím vídat pouze v menších rolích.

Alexandra Jurisová,
Anežka Šubrtová

Kolik ti bylo, když ses rozhodla stát se herečkou a co tě k tomu vedlo?

Už odmala jsem ‚hrála' doma před zrcadlem, nicméně když mi bylo 11, uvědomila jsem si, že se můžu stát herečkou a rozhodla jsem se věnovat herectví.

Co byla tvoje první role?

Lisistrata, řecká hrdinka, o které napsal Aristofanés jednu ze svých komedií.

Jaké postavy nejčastěji hraješ, jestli to můžeš nějak zobecnit.

Většinou hraji velmi silné ženy, které si prošly určitým traumatem.

V jakých filmech tě mohli naši čtenáři spatřit?

Ve filmu Devil, který režíroval Nathan Frankowski.

Jaká role byla tvoje nejoblíbenější?

Moje nejoblíbenější role byla pravděpodobně Sofia z filmu 42 Days – Short Film, který režíroval Anssi Korhonen.

Kdo je tvůj herecký vzor?

Nikdy jsem vyloženě neměla herecký vzor. Každopádně můj mentor, Ivan Shvedoff, mě naučil, jak porozumět postavám a pak je dobře zahrát ve filmu.

Pracuješ momentálně na nějakém projektu? Pokud ano, mohla bys nám o tom něco prozradit?

V tuto chvíli pomáhám s vytvářením postavy do celovečerního filmu, který se bude natáčet tady v Praze. Je to o diskotékách, potížích, dramatech a drogách.

Proč ses rozhodla přestěhovat se do ČR?

Abych studovala filmové herectví na Prague Film School.

Jak se ti líbí v Praze?

Mám to tu ráda, ale už teď vím, že bych tu navždy žít nechtěla.

Bylo pro tebe lepší hrát v českých nebo v guatemalských filmech?

Nikdy jsem v guatemalském filmu nehrála, takže nevím.

Jaká je tvá oblíbená klasická kniha a proč?

Dům Bernardy Alby (Frederico García Lorca, 1945) – je to divadelní hra. Tak ráda ji mám, protože jsem v ní ztvárnila dvě odlišné postavy.

Jaký je tvůj oblíbený žánr a kdo je tvůj oblíbený autor?

Zbožňuji fantasy literaturu a pravděpodobně J. K. Rowlingová.

Jaká je tvoje oblíbená kniha a proč?

Celá Harry Potter sága, protože jsem na těchto knihách vyrostla.

Jaký je tvůj oblíbený film a proč?

Mým oblíbeným filmem je The Joker, protože Joaquin Phoenix podal úžasný výkon a hodně jsem se z jeho výkonu naučila.

Kdybys mohla hrát jednu postavu z již existujícího filmu, kdo by to byl a proč.

Pravděpodobně Rose z Titaniku. Byla by to pro mě výzva zahrát si romantickou hlavní postavu.

Pokud by sis měla vybrat jiné povolání, jaké by to bylo?

Nic jiného kromě herectví bych asi dělat nechtěla, ale mám titul v oboru komunikace.

Je těžké být herečkou?

Je to těžké, možná jedno z nejtěžších povolání, ale také jedno z těch nejkrásnějších.

FILM NAPŘÍČ HISTORIÍ

POČÁTKY KINEMATOGRAFIE

18

Film se jako samostatná forma uměleckého projevu objevil po roce 1895, kdy byl v Paříži předveden kinematograf (zastaralý název pro konstrukci prvních filmových promítaček) bratří Lumiérů. Vynálezcem filmu byl T. A. Edison, přesto se s jeho prapočátky můžeme setkat ještě mnohem dříve u tzv. oživené fotografie.

Prvním krokem k vývoji kinematografie byla iluze pohybu. V průběhu dějin mnoho vynálezců, vědců a výrobců koncept pohybu – tedy řadu individuálních statických snímků, které se daly do pohybu a vytvořily jeho iluzi – pozorovalo.

Lidstvo je pohybem fascinováno již od pradávna. Ne nadarmo se říká: „Jeden obrázek je lepší než tisíc slov.“ Lépe to už snad ani vyjádřit nelze. Obraz je nejjednodušší a všeobecně nejsrozumitelnější způsob lidské komunikace. Již v pravěku byla zachycována zvířata, která nám často byla potravou, v pohybu. Určitě vám nejsou cizí egyptské hieroglyfy. Pokud je budete studovat pozorněji, zjistíte, že vyprávějí příběhy. V zobrazení opakujících se postav lze pozorovat jednotlivé fáze pohybu. V Asii se zase vyráběly malované dvourozměrné figurky z vydělané zvířecí kůže, které byly tak tenké, že je šlo prozářit světlem. Jejich stíny se potom promítaly na plátno.

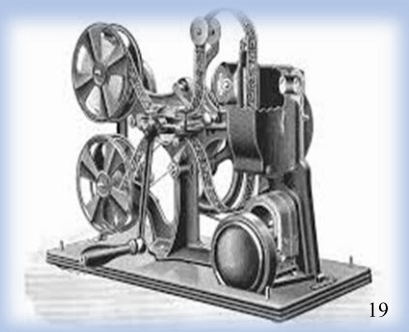
19

Spoustě z nás budou ale takové hrátky se stínem, různé optické hračky nebo „magické lucerny“ určitě známější. Řada takovýchto technologií byla vyvinuta na konci 19. století.

K rozpohybování obrázků zachycených fotografickou nebo kreslířskou cestou je totiž zapotřebí optického klamu, kterému naše oko podléhá, když se dívá na řadu jednotlivých obrázků, které se v rychlém sledu, nejčastěji 24 snímků za sekundu, střídají a je schopno je vnímat jako „živý obraz“.

Velmi známá je například *laterna magica* (kouzelná lucerna), která se poprvé objevila v polovině 17. století. Šlo o velmi úspěšného předchůdce moderního projektoru. Fungoval na principu zdroje světla v malé krabici, před který se hlavou dolů vkládaly obrázky na skleněných destičkách. Čočka před otvorem na druhé straně světlo procházející obrázkem spojila a na stěnu ve ztemnělé místnosti se přenášel zřetelný obraz. Díky tomuto jednoduchému zařízení, které umožňovalo promítat obraz před větším publikem, začala vznikat kinematografie. Stále se však nejednalo o film, jaký známe dnes. Pohybu museli lidé pomáhat, tak že jej stále sami imitovali (např. loutkaři vodili figurky ve stínohře), a to až do 19. století.

Tak nám tedy začíná kinematografie. V příštím článku se podíváme na vývoj filmu a první „filmové pásy“.

Tereza Koudelková

CO BY KDYBY?

20

DOBÝVÁNÍ KOSMU ANEB TEORIE A ZÁHADY OKOLO PROJEKTU APOLLO

Když se vysloví název operace Apollo 11, každý průměrný člověk si vybaví první kroky na Měsíc a slavnou větu Neila Armstronga: „Malý krok pro člověka, velký skok pro lidstvo.“ Avšak bylo tomu opravdu tak? Stal se opravdu přelomový krok v lidské historii na Měsíci?

Vše začíná již v polovině 20. století, kdy USA prostřednictvím NASA vedly takzvanou studenou válku se Sovětským svazem jak ve vědě, tak prostřednictvím médií, a právě i v dobývání vesmíru. Ano, Sovětský svaz vypravil prvního člověka do vesmíru či první oběžnou družici Sputnik 1, ale na druhou stranu se až do 90. let povedlo Rusům zatajit mnoho špatných pokusů a nešťastných úmrtí, která těmto úžasným objevům předcházela. Bohužel to samé dělali i v NASA. Nejoblíbenějším a nejvíce uznávaným astronautem byl Gus Grisson, který navzdory své inteligenci a schopnosti tento projekt dokončit jako jediný dával veřejně najevo, že program Apollo není možné vyvinout, natož realizovat v praxi, čímž se pomalu dostával do zájmu USA pod neskutečnou kontrolu. Při pokusu o vynesení cvičného modulu Apolla 1 se v kabině rozpoutal požár, který Grissona a jeho dva společníky usmrtil. Tato událost se stala terčem konspirací, jestli náhodou nebyl v kabině rozpoután požár úmyslně. Objevily se totiž teorie, že Grisson odmítl spolupracovat na zfalšování přistání, a stal se tak pro vládu USA nepohodlným. Byl na to prý až moc hrdý a chytrý. Avšak odpověď na to, zda to opravdu byla cílená vražda nebo nehoda, se už nikdy nedozvíme.

Když J. F. Kennedy vyhlásil 25.5.1961 program Apollo, který sliboval let na Měsíc do konce desetiletí, skoro všichni věděli, že je to nemyslitelný a až moc velký risk. Ovšem už bylo pozdě a slova nešla vzít zpátky.

První problém nastal v technice, jelikož do této doby nebyla NASA schopna dostat člověka ani na orbit, natož na vesmírné těleso. Již tehdy to vyvolávalo spekulace, že jedinou možností, jak dodržet slib prezidenta a neprohrát proti Sovětskému svazu, je toto přistání jednoduše zfalšovat. Poté se naskytla otázka, pokud už člověka dokážeme dostat do vesmíru, jak ho vrátíme živého zpět na Zemi? To bylo totiž něco jiného.

Toto bylo shrnutí, co se událo před osudovým dnem 20.7.1969, který rozpoutal tolik emocí a vlastně rozdělil svět na dvě poloviny.

Popíšeme si teď zjednodušeně ty nejznámější konspirační teorie, které se stále opírají o to samé:

„Jak je možné, že na Měsíci jsou tak černé stíny? Proč se americká vlajka hýbe ve větru, který ve vesmíru asi těžko najdeme?“ Zrovna tyto názory jsou však nejsnáze vysvětlitelné…

Když se v noci díváte na oblohu, můžete vidět Měsíc? Dokážete ho najít? Samozřejmě, že ano, protože povrch Měsíce je neskutečně reflexní a dokáže odrážet velké množství světla. Tento fakt nám krásně vysvětluje stíny u

astronautů. Jsou čistě od paprsků slunce, které jsou jen skvěle odráženy zpátky.

U vlajky budeme potřebovat základní principy fyziky. Když vlajku rozpohybujete ve vakuu, tak začne vlát stejně jako na Zemi. Protože však ve vzduchoprázdnu není žádný vítr, nebude na vlajku působit žádná síla, která by se ji pokusila zastavit. Vlajka se tak může hýbat i několik hodin proto se vlajka třepotala po celou dobu návštěvy astronautů.

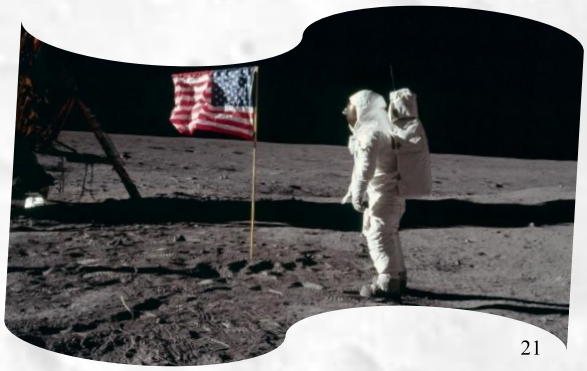
21

A teď přicházejí na řadu ty hůře vysvětlitelné fakty, u kterých si člověk musí sám zvolit, čemu bude věřit.

22

Pokud si někdy vyhledáte fotografie vyfocené z Měsíce přesně z onoho data, můžete si všimnout, že jsou až podezřele kvalitní a precizně detailní, což někomu může připadat v pořádku, ale když se zamyslíte nad tím, že astronauti nosí tlusté železné rukavice, jak mohli nastavit fotoaparát na tamější podmínky, tak důkladně předem v raketovém modulu? Ale kdyby toto zkoušeli až na Měsíci, jak by mohli cítit jen samotný fotoaparát v tlustých rukavicích? Tvrdí se, že vše měli pečlivě nacvičené a nastavené, na druhou stranu existují dokonce i nekvalitní fotografie, o kterých ale mnoho lidí nemá ani tušení.

Nakonec nejpravděpodobnější věc, která nahrává do karet zastáncům pravdy.

Na projektu Apollo 11 pracovalo až 400 000 lidí. Nikdo však nikdy nevynesl žádné důkazy o falšování, přičemž tolik tisíc lidí by bylo opravdu mnoho na utajení tak velkého podvodu.

Natálie Tůmová

BEZ BAREV

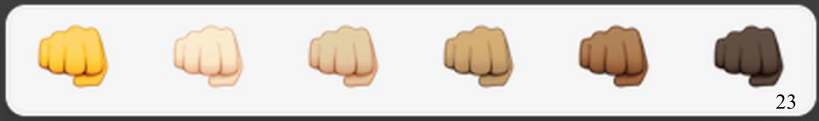

RASISMUS

Rasismus není v dnešní době nijak žhavé téma. Většina lidí žije s tím, že jde o něco prakticky uzavřeného a každý přece ví, že by neměl soudit lidi podle jejich původu nebo barvy pleti. Avšak jedná se stále o společensky nebezpečný jev, který není vědecky ani morálně nijak podložený, a přesto se i v dnešní multikulturní společnosti najdou lidé, kteří se mylně prohlašují za vlastence a šíří nenávist a násilí mezi jednotlivými rasami. Kupodivu ani fakt, že jsou projevy rasismu nezákonné nejen u nás, ale i v mnoha dalších zemích, je pro některé novinkou.

Mnoho lidí si vlastně neuvědomuje jejich náklonnost k této ideologii a dál si žije s přesvědčením, že oni rasisté nejsou a ignorují malé, ale dost významné projevy rasismu, které pokládají za naprosto normální. Ještě horší je fakt, že ani tak vysoce postavení lidé, jako jsou např. politici, se nestydí zneužívat nízkou kulturní vzdělanost a staví své volební kampaně na diskriminaci a pomluvách jiných ras a etnik. Jenže pro dnešní – a hlavně budoucí – společnost je velmi důležité toto téma nezanedbávat. Když se podíváme na ty šílenosti, které vyvolává už jen otázka přijímání uprchlíků… Představme si, co se bude dít, až se do Evropy budou stěhovat milióny lidí v důsledku klimatických změn. Někdo by mohl namítnout, že pomluva příchozích imigrantů by se dala označit spíše za xenofobii, ale zrovna xenofobie a rasismus spolu úzce souvisejí.

Jsem si jistá, že většina z vás ví, o co se jedná, ale pojďme si to raději připomenout pro případ, že by někdo někde slyšel něco jiného, co s významem slova „rasismus“ úplně tak nesouvisí. Rasismus je pojem označující ideologii postavenou na fyzické, sociální i intelektuální rozdílnosti mezi odlišnými lidskými rasami a etniky. Tato ideologie pochází z pocitů nejistoty, dezorientace, a hlavně ohrožení jedné rasy jinou, ale také z nedostatku tolerance a pochopení, který vede k jednotlivým předsudkům, smyšleným stereotypům a postupně až k nenávistnému zbrojení majoritní rasy proti menšinám.

Moderní forma rasismu vznikla v období romantismu jako reakce na snahu o zrovnoprávnění všech, ale určitá forma rasismu tu existuje již od doby, kdy pravěcí lidé začali žít ve skupinách a formovat společnost založenou na úspěchu vlastní skupiny, ačkoliv u nich to byl spíše přirozený instinkt obrany, zatímco u nás je to pouhopouhá netolerance.

Dříve, ještě před prvním lidským společenstvím, ještě před zemědělskou revolucí, nás na planetě žilo méně, než je nyní obyvatel celé České republiky. Tehdy jsme byli jen malinká a bezvýznamná součást přírody a vlastně jsme byli skoro na konci potravního řetězce. O čem mnozí lidé neví, je fakt, že nás bylo více druhů. Kromě *Homo sapiens*, které všichni známe, existovalo nesčetně mnoho dalších druhů, jimž se říkalo například *Homo soloensis* (člověk z údolí Solo, vybavený k životu v tropech), *Homo flores* (tito lidé byli někým, koho bychom v dnešní společnosti označili jako „hobita“, protože jejich maximální výška byla jeden metr a vážili pouhých 25 kilogramů), *Homo denisova* (podle objevu jejich výskytu v jeskyni Denisova) či *Homo nenderthalensis* (neandrtálci), a kdoví, na jaké další vědci při svém bádání ještě narazí. Některé tyto druhy byly trpasličí, jiné většího vzrůstu, někdy šlo o mírumilovné sběrače a jindy o obávané lovce.

Mnoho lidí tuto skutečnost nezná a jen stěží si ji umí představit. Postupem času se lidstvo přestalo dělit na více malých druhů, ale na pouhé tři – europoidní, mongoloidní a negroidní. Je to důsledek redukce výrazných odlišností, které dříve existovaly. Jak se ale stalo, že místo toho, aby zde žila pestrá škála různě stavěných lidí, tu žijí pouze tři druhy lišící se od sebe jen nepatrně? Před několika tisíci lety začaly mizet jednotlivé druhy rodu *Homo* (dokud nezbyl jeden, který se postupem času vyvíjel na různých místech světa, a proto se lidé liší dodnes). Jsou dvě teorie. První, ke které se vědci přikláněji až v posledních letech, je teorie křížení, kdy se jednotlivé druhy mezi sebou začaly mísit, avšak každá skupina měla natolik odlišnou stavbu těla i sexuální praktiky, že se vědci dlouho přikláněli spíše k druhé teorii, jež je považována za obecně

pravdivou. Té se říká teorie vytlačení, kdy rod *Homo sapiens* zinscenoval jednu z prvních genocid lidstva a vyvraždil své příbuzné. Nemuselo jít přímo o násilné napadení jiné tlupy, stačilo, aby tehdejší *Homo sapiens* sebral svým příbuzným půdu a odřízl je od zdrojů vody a obživy.

Byli nám příliš podobní, než abychom je mohli ignorovat, a příliš odlišní, než abychom je mohli tolerovat. Pokud je tato teorie pravdivá, ukazuje to na fakt, že všichni lidé na světě pocházejí z jednoho a toho samého druhu.

24

Už před velmi dlouhou dobou existovalo chování podobné rasismu, ačkoliv ještě nemělo jméno. V našich dějinách najdeme nesčetně důkazů o jeho existenci, ať už se podíváme na podřízení (a zotročení) původních obyvatel Ameriky nebo Hitlerovu rozsáhlou genocidu. V současnosti by si média mohla odpustit zdůrazňování původu v každé zprávě týkající se romských (a jiných) spoluobčanů. Rasismus se vyvíjel stejně dlouho jako naše společnost.

Rasistické chování najdeme spíše u starších lidí, kteří ještě zažili minulý režim, jenž nebyl příliš tolerantní k jakýmkoli odlišnostem. Už z tohoto důvodu jde o téma, které si zaslouží větší pozornost autorit, jako jsou rodiče, učitelé, lektoři atd. Obecně autorit, které mají přístup k dětem a mladým lidem. Je nutné v tomto ohledu člověka vzdělávat, jak jen to půjde, a brát ohled na individualitu každého a na prostředí, v němž vyrůstá. Když je dítě vychováváno rodičem s rasistickými názory, mělo by alespoň díky škole pochopit, že to je jen neopodstatněná intolerance, která páchá více škod než užitku. Rasismus není nic, s čím bychom se narodili, ale něco, co se během života naučíme.

Možná, že tak bizarní činy, jako např. vraždy kvůli barvě pleti, jsou dnes už jen ojedinělé, stejně jako toalety a restaurace určené pouze pro „bílé“ a „černé“, ale nesmíme zapomínat na ty méně nápadné. Že někdo začne na ulici či v MHD nadávat jinému člověku do nevzdělanců a opic a posílat ho do patřičných míst, toho si všimne snad každý – a naštěstí se vždy najdou lidé, kteří se nebojí zakročit. Ale co takové přehnané protirasistické chování, kdy se člověk za každou větu, která ani neměla rasistický základ, až moc omlouvá, aby se náhodou někdo neurazil? Co ta označení „Rom“, „Afroameričan“ atd., která média používají s takovou snahou? Není i tohle určitým způsobem projev rasismu? Nebylo by lepší nechat barvu kůže a národnost člověka stranou a mluvit o všech jako o lidech a zbytečně nevyzdvihovat jejich původ? Kdybyste se ocitli na druhé straně (nebo tam možná jste), nebylo by vám příjemnější, kdyby se s vámi lidé bavili jako s člověkem, a ne jako s příslušníkem jiné rasy?

Rasismus je velmi kontroverzní téma. Někteří jsou pro to, aby se o něm mluvilo co možná nejvíce, a jiní jsou zase toho názoru, že o čem se nemluví, to zmizí. Takhle ale opravdový svět nefunguje. Přála bych si, aby každý, kdo bude svědkem jakéhokoliv projevu diskriminace a hanění jiné rasy, nestál jako tvrdé Y, ale alespoň se ozval. Je mnoho způsobů, jak se můžeme zapojit k vymýcení rasismu, ačkoliv to bude chtít ještě spoustu času. Stačí, abychom se všichni řádně vzdělávali a ozvali se, když je třeba.

Beata Petríková

JAK JSTE NA TOM VY?

O PSYCHICKÝCH PROBLÉMECH

HISTORIE

Psychické problémy provázejí lidstvo odjakživa. Vyskytovaly se jak u bohatých panovníků, tak i u chudých poddaných.

Každá doba má k problematice psychických problémů svůj postoj, nicméně většina z postojů byla velmi neprofesionální a ovlivněna mnoha faktory.

Psychické problémy se objevují již v Bibli, kde král Saul trpěl depresí a bipolární poruchou. Je zde také popsána první muzikoterapie, když David hraje na lyru.

25

VÝZNAMNÉ MEZNÍKY

V antickém Řecku např. Hippokratés tvrdil, že duševní nemoci vznikají poruchou mozku. Hledal anatomické příčiny a jeho teorie je, že na to má vliv nerovnováha tělesných tekutin. Epilepsie má podle něho nadpřirozené příčiny, jak říká ve svém traktátu „O Božské nemoci“. Starověké období bylo celkově velmi nakloněno studování duševních onemocnění.

Ve středověku byl postoj ovlivněn samotným náboženstvím (lidé měli svět za dokonalé božské dílo, které nebylo třeba studovat), kdy duševně nemocní byli izolováni a vyloučeni ze společnosti. Lidé si vše vysvětlovali posedlostí ďáblem. Ženy, vykazující “nenormální chování”, byly nazývány čarodějnicemi a byly upalovány na hranicích.

Hlavními mezníky psychiatrie, bylo zejména 16. století, kdy vídeňský lékař Johannes Weyer začíná zkoumat psychické problémy z pohledu medicíny. Jeho myšlenka byla ale upozaděna společností.

26

Významnou událostí je tzv. „Psychická revoluce“, která proběhla v období francouzské revoluce, kdy Philip Pinnel sundává řetězy 50 duševně nemocným, kteří byli uvězněni spolu s vrahy a dalšími zločinci. Philip Pinnel se stává zakladatelem psychiatrie jako speciálního lékařského oboru. Pro lidi, kteří trpěli depresemi s obsedantními výčitkami, vymyslel metodu “Soudu”, kdy se “vina” pacienta probrala a on byl „osvobozen”. Rozeznával také již zcela přesně většinu psychických onemocnění, např. mánii nebo melancholii.

Na jeho výzkum navazovali další lékaři, přelom nastal zejména v 50. letech 20. století, kdy se začala používat psychofarmaka na léčbu. Prvním použitým psychofarmakem byl chlorpromazin,

který byl k léčbě psychické poruchy použit náhodou – původně byl vytvořen na léčbu alergie.

SOUČASNOST

V dnešní době jsou psychické poruchy prozkoumány a rozděleny do několika skupin. První skupinou jsou psychopatie (porucha osobnosti). V dnešní době je velmi známý pojem psychopat, odvozovaný právě od této poruchy, ale málo lidí ho používá ve správném smyslu. Psychopat je člověk, který není nemocný, ale zároveň není zdravý. Život psychopata postrádá harmonii a vyváženost.

Dále dělíme na neurózy (neuróza vzniká zejména ve chvíli, kdy nedošlo k uspokojivému vyřešení nějaké životní krize).

Psychózy, které se řadí mezi nejzávažnější psychická onemocnění – patří mezi ně např. schizofrenie, maniodepresivita atd.

Posledním typem jsou závislosti, které jsou nejrozšířenějším druhem psychických poruch. Mohou vznikat při opakovaném užití nějaké návykové látky (alkohol, nikotin, drogy), ale i při určitých činnostech (herní automaty, sex).

ZÁVĚR

Podle výzkumů mají k psychickým poruchám větší sklony ženy, zejména se jedná o neurotické poruchy. Naopak muži mají větší tendenci ke vzniku závislosti, jelikož tím často "řeší" problémy.

Důležité je brát na takové lidi ohledy, nezmenšovat jejich problémy, případně nezlehčovat jejich psychický stav. Až polovinu lidí za život postihne nějaká psychická porucha, kterou je pro jejich vlastní zdraví a bezpečí potřeba řešit akutně.

Valerie Hykešová

BORDEL V ŠUPLÍCÍCH

MILK FOR MY COCONUTS

Vlastním jménem **Mateja Petkovic**, původem ze Srbska,
je umělec známý především pro svá dynamická znázornění
aktu s až pornografickým podtextem (digital art, olej na plátně).

Jím užívané barvy jsou zase inspirované malíři jako je např. Vincent van Gogh, Claude Monet, Joaquin Sorolla, díky kterým najdeme v jeho dílech příkré a klidné barvy.

Jeho tvorba je inspirovaná především filozofií Francise Bacona a malbami Luciase Freuda, ze kterých převzal dynamiku a pohyb, které jsou pro jeho díla typické.

V nynější době bydlí v německém Mnichově,
kde začátkem tohoto roku podepsal smlouvu s galerií Benjamina Ecka a má tam svou stálou výstavu.

ALEXANDRA LAVASSEUR

Třiceti sedmi letá umělkyně původem z Kanady ve svých obrazech zrcadlí především své vlastní pocity ze sebe samotné (hysterie, úzkost, zmatenost,), ženskost a zároveň vztah mezi člověkem a vesmírem.

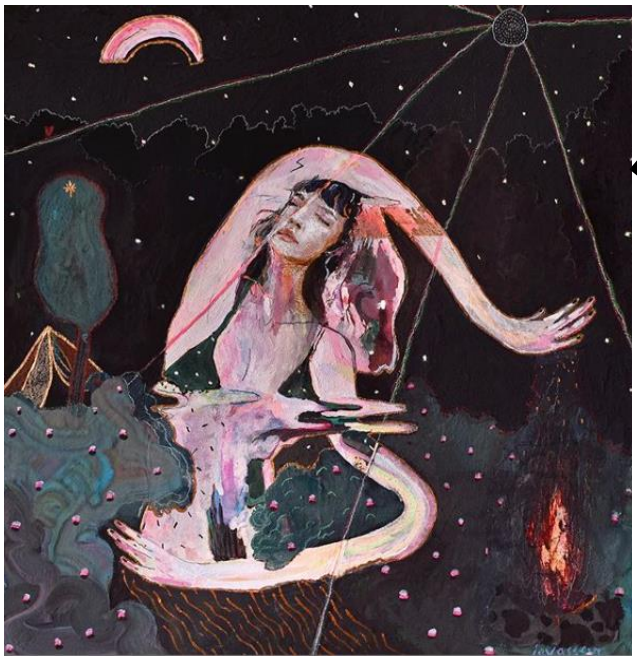

Mimo jiné se zabývá také tvorbou keramických sošek a bytových doplňků, které neztrácí její osobitý styl a jemnou barevnou kombinaci, pro její díla typická.

Po absolvování univerzity v Costa Rice se přestěhovala do Barcelony, kde pokračovala ve svých studiích (obor umění a design) a poté se vrátila do rodného Montrealu, kde vystudovala i tvorbu filmu. V roce 2013 byla pozvána Nickem Knight (jeden z předních fotografů) na spolupráci během Fashion weeku v Miláně.

Věnuje se také animaci filmu. Jako například její pěti minutový film pojmenovaný La Singularité. Tento vícefázový projekt zpochybňuje naše vnímání reality na základě našich omezených lidských smyslů a poznání přírody. Zkoumá také myšlenku přeměny hmoty v čase a prostoru a existenci dalších dimenzí. Je přístupný na stránkách vimeo.com/levasseur, spolu s dalšími.

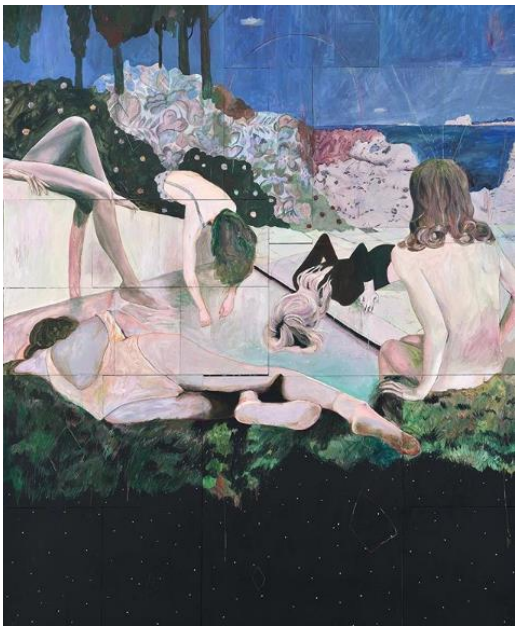

Nyní má stálé výstavy v Londýnském muzeu Victorie a Alberta a v Picassově muzeu v Barceloně.

Beata Petríková

LITERATURA

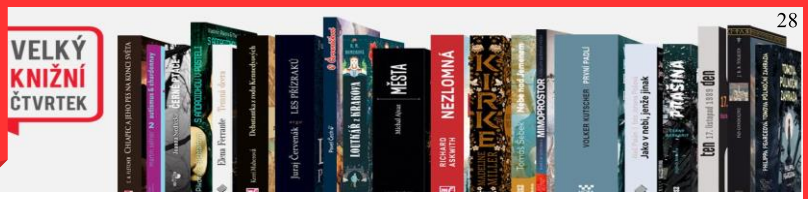

VELKÝ KNIŽNÍ ČTVRTEK

Velký knižní čtvrtek je akce, v rámci které knižní distributor **Kosmas** a čeští nakladatelé pravidelně chystají výběr toho nejlepšího čtení – tedy dvacet titulů. Projekt se pravidelně koná v březnu a říjnu, vždy kolem poloviny měsíce. Součástí akce je kromě vydání nových titulů za zvýhodněnou cenu také setkaní s některými autory.

Letos se podzimní Velký knižní čtvrtek konal **17. října** a vyšla například nová kniha od **Eleny Ferrante** (Temná dcera), očekávaná fantasy s prvky řecké mytologie **Kirke** (Madeline Millerová) anebo **Loutkář z Krakova** (R. M. Romerová). Nechyběli samozřejmě ani čeští autoři, jako například **Tomáš Šebek** (Nebe nad Jemenem), Vojtěch Matocha a jeho **Prašina** (druhý díl) a v neposlední řadě **Martin Selner** (Autismus a Chardonnay 2 – pozdní sběr).

Osobně bych vám ráda doporučila právě posledního zmiňovaného autora.

Martin Selner (1984) od roku 2013 pracuje v Praze ve stacionáři pro osoby s poruchou autistického spektra, kde se věnuje dětem i dospělým. V březnu 2016 se rozhodl o svých zážitcích psát blog, který byl v letech 2016–2017 nominovaný na ceny Magnesia blog roku a Křišťálová lupa v kategorii One man show. Ve svých knihách **Autismus Chardonnay** (2019), **Autismus a Chardonnay 2 – pozdní sběr** (Velký knižní čtvrtek, 2019) popisuje své každodenní příhody s autisty. V obou knihách to jsou krátké texty, občas příběhy, někdy ale jen pár vět k zamyšlení. Nadpisem jsou vždy dvě, na první pohled nesouvisející, slova. Kapitoly jsou většinou proložené tmavou stránkou, která je popsaná krátkými texty připomínajícími twitterové příspěvky.

Autor si vás téměř okamžitě získá svým stylem psaní a vyprávěním příběhů, které by se daly nazvat tragikomickými. Zároveň si ale získá váš obdiv za to, s jakou lehkostí mnohdy náročné situace dokáže vyřešit, a ještě se jim zasmát.

Každá z jeho knih má okolo sto padesáti stran a na její přečtení vám bude stačit třeba cesta do školy. Myslím ale, že určitě stojí za přečtení.

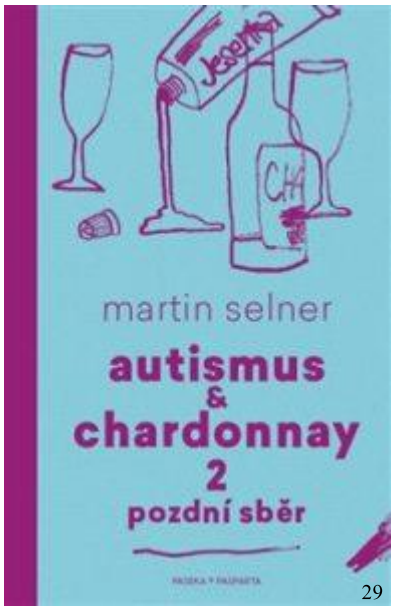

Nikola Ludvigová

ROUTE 66

30

MERCEDES–BENZ

- **Založení:** 1884
- **Zakladatel:** Karl Benz / Emil Jellinek
- **Sídlo:** Stuttgart, Německo
- **Nejprodávanější:** Třída C, Třída CLS, Třída S
- **Motto:** *„Das Beste oder Nichts.“ - „To nejlepší nebo nic.“*

HISTORIE
Proč Mercedes-Benz?

Zakladatel známé značky, Emil Jellinek, byl synem vzdělaného Adolfa Jellinka, pocházejícího z Drslavic u Uherského Brodu. Poté, co Emila vyhodili z práce, protože odcizil testovací lokomotivu, odešel do rakousko-uherského konzulátu. Tam se seznámil a později i oženil s mladou Francouzkou, která mu dala jako první dítě dceru, kterou pojmenovali právě Mercedes.

Emil se do španělského jména natolik zamiloval, že i jeho dalších šest dětí neslo přídomek Maria de las Mercedes. A jelikož Emil vždy miloval rychlou jízdu, ve své cestě se přesunul od cyklistiky k motorové tříkolce de Dion–Bouton a později koupil od Karla Benze, který vyrobil první benzínový automobil na světě a založil firmu **Benz & Cie,** proslulý automobil Viktoria.

32

SOUČASNOST
Značka mnoha tváří

Jak už to tak bývá, značka Mercedes–Benz je majetkem jiné firmy. V současnosti je to firma Daimler AG – dříve DaimlerChryslerAG a ještě dříve Daimler–Benz AG. Značka se zrodila v roce 1926 díky spojení firem Daimler Motoren Gesellschaft a Benz & Cie se zakladateli Gottliebem Daimlerem a Karlem Benzem.

31

JEDNIČKA NA TRHU

Firma kromě osobních automobilů vyrábí také nákladní vozidla, tahače a autobusy.

Značka se hrdě hlásí k tomu, že ještě před pár lety se přetahovala s BMW v odbytu i hodnotě a s Ferrari zase na závodních tratích. Nyní ale Mercedes–Benz vyhrává, kde se dá: v odbytu, tržbách a také ve formuli 1.

Podle renomovaného žebříčku hodnoty značek, který každý rok připravuje americká konzultační společnost **Interbrand**, se Mercedes–Benz opět dostal do top 10 jako jediná prémiová automobilka (s hodnotou 48,6 miliardy dolarů).

LOGO

Trojcípá hvězda na kapotě aut Mercedes v sobě nese určitou symboliku. Její tři cípy znamenají spojení tří živlů – vzduchu, země a moře.

SBOHEM, DIETŘE

Ve světle těchto pozitivních zpráv v nelehké době o to více překvapilo loňské oznámení, že od května 2019 končí ve své pozici dlouholetý šéf Dieter Zetsche (který zůstane jako člen správní rady a od roku 2021 by jí měl předsedat), strůjce současného úspěchu. Právě jeho kroky proměnily značku Mercedes–Benz ve vůdce světových automobilek.

Zásadní výměna se odehraje i po odchodu Zetscheho, protože se „volantu“ věhlasné značky poprvé chopí cizinec – nástupcem Zetscheho bude Ola Källenius ze Švédska.

BUDOUCNOST DLOUHOLETÝCH RIVALŮ

Důležitá změna činí do značné míry spolupráce s BMW. Důvodem spojení jsou vysoké náklady na vývoj a zcela zásadní změny v automobilovém průmyslu.

ELEKTRICKÝ POHON

Budoucnost značky Mercedes–Benz však bude mnohem více elektrická a autonomní.
Samotný koncern Daimler, jehož je Mercedes–Benz hlavní součástí, bude do tří let vyrábět deset velkosériových elektrických vozů.
Značku Smart z poloviny prodal svému partnerovi v Číně, společnosti Geely. A už dříve rozhodl, že jako první automobilka přejde Smart ze spalovacích motorů výhradně na elektrické.

33

ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ OSOBNÍCH VOZŮ MERCEDES-BENZ

- **Třída G** – terénní vozidla
  - Třída GL – SUV
  - Třída GLK – kompaktní SUV
  - Třída GLA – kompaktní mini SUV
- **Třída C** – střední třída
  - Třída CLA – nižší střední třída
  - Třída CLK (do r. 2009) – sportovní automobily kupé nebo kabriolet
  - Třída CLS – vyšší střední třída, kupé
- **Třída S a S–kupé** – luxusní automobil, kupé
  - Třída SL – gran turismo
  - Třída SLK – sportovní automobily
  - SLS AMG – super sport
- **Třída A** – malé automobily
- **Třída V** – luxusní dodávky
  - Vito – užitkové dodávky

34

Šárka Palacká,
Violeta Šumanová

REDAKCE

ŠÉFREDAKTORKA
Eliška Ondráková

ZÁSTUPKYNĚ
Nikola Ludvigová
Šárka Marie Palacká

KOREKTURA
Šárka Marie Palacká
Valerie Hykešová
Alexandra Viktorie Jurisová
Klára Margareta Gbúrová

GRAFIKA
Tereza Koudelková
Natálie Tůmová

DÁLE PŘISPÍVAJÍ
Kristýna Blanka Kotíková
Natalie Veselá
Tadeáš Novák
Lenka Procházková
Anežka Straková
Sara Dapićová
Klára Margareta Gbúrová
Anežka Šubrtová
Violeta Šumanová
Beata Petríková

ZDROJE

https://travelbible.cz/blog/
https://www.huskycz.cz/jak-na-low-cost-batuzkarske-cesty#modal-leaving
http://ioutdoor.cz/uzitecne/low-cost-cestovani-opravdu-to-jde/
http://culturea.cz/2018/blog/o-low-cost-cestovani-s-lukasem-koutnym/
[1]https://graphicriver.net/item/travel-around-the-world-illustration/10894318?ref=designuser&clickthrough_id=1188610899&redirect_back=true
[2]https://www.etsy.com/de/listing/516753556/camping-necessities-print-backpack?ref=shop_home_actives_9
https://cs.wikipedia.org/wiki/Ekologie
https://moneymag.cz/aktuality/9896-co-se-deje-s-nasi-planetou-spalujici-vlny-veder-budou-zabijet-ve-velkem
https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/vymirani-druhu-planeta-zeme-bude-jina/r~7b5a41a8700811e9ad610cc47ab5f122/
https://cs.wikipedia.org/wiki/Dopad_produkce_masa_na_%C5%BEivotn%C3%AD_prost%C5%99ed%C3%AD
http://www.ekopolis.cz/ekowiki/pojmy/vliv-dopravy-na-%C5%BEivotn%C3%AD-prost%C5%99ed%C3%AD.aspx
[3]https://davidsuzuki.org/what-you-can-do/what-is-climate-change/
[4]http://bohemianrhapsodyweekly.weebly.com/blog/transitions-film-festival-a-plastic-ocean
[5]https://es.123rf.com/photo_18775492_vector-icono-de-la-taza-de-caf%C3%A9.html
[6]https://scontent-prg1-1.xx.fbcdn.net/v/t1.0-9/54349944_2416886051655317_3037901488824254464_n.jpg?_nc_cat=109&_nc_oc=AQnIggjlf0IY8jlisZdkej67pKUoj07KfA7Lkmhvlh4mHargLGRuPF63U36YpH-cASonRb_OBhHJKlh7Oy5nV37E&_nc_ht=scontent-prg1-1.xx&oh=6080d803aa032cd2ef215391f2dbfcdd&oe=5E587F9E
https://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%ADl%C3%A1
http://vitenevite.cz/15-zajimavosti-o-barvach/
https://www.idnes.cz/bydleni/na-navsteve/bila-barva-v-interieru.A140803_220802_dum_osobnosti_rez
https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cern%C3%A1
https://www.e15.cz/magazin/proc-je-cerna-barva-nejpopularnejsi-1025970
https://www.onlio.com/-/psychologie-barev-dokonceni
https://www.slevomat.cz/blog/moda/prispevek/177-cerna-barva-jako-symbol-elegance
https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerven%C3%A1
https://www.topzine.cz/cervena-je-barva-lasky-erotiky-i-zivotni-sily-jaky-je-jeji-hlubsi-vyznam-a-jak-ji-zkrotit
https://sites.google.com/site/barvycolours/home/cervena-barva
[7]https://www.google.cz/search?hl=cs&biw=1242&bih=597&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNRUu0hoJJCvJyKFG531wf0Uc1QwmA%3A1571671176047&sa=1&ei=iMytXZrFAqeGwPAPgfWp-Ag&q=red+color&oq=red&gs_l=img.3.0.35i39j0i67l4j0l3j0i67j0.72648.74611..75510...2.0..0.171.577.3j2.....0....1..gws-wiz-img.....10..35i362i39.H6ipFdkCjF4#imgrc=Po8xiLKDu4IHBM:
[8]https://www.google.cz/search?hl=cs&biw=1242&bih=597&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNR8VwOjnJzIr7V5GIZ6SRBmlglVKA%3A1571671355844&sa=1&ei=O82tXZWHM-7orgTxpb3ADg&q=black+in+room&oq=black+in+room&gs_l=img.3..0i8i30l10.11387.14470..15206...0.0..0.221.1400.7j5j1.....0....1..gws-wiz-img.....35i39j0i67j0j0i19j0i5i30i19j0i8i30i19.299EG2CMg-Q&ved=0ahUKEwjVkPmG1K3lAhVutIsKHfFSD-gQ4dUDCAc&uact=5#imgrc=s6gIVTiTNWC3DM:
[9]https://www.google.cz/search?hl=cs&biw=1242&bih=597&tbm=isch&sxsrf=ACYBGNTFvm1qz8u85RgiSZanA31cxMTpjg%3A1571671660364&sa=1&ei=bM6tXYTyFYjVkwWAzKm4AQ&q=white+in+room&oq=white+in+&gs_l=img.3.0.35i39j0i19l9.64633.69669..70826...0.0..0.239.1128.3j5j1.....0....1..gws-wiz-img.....0i67j0.RUNU1QDafEc#imgrc=_x1peU799gwvlM:
http://zahadno.weebly.com/zajiacutemavosti/pribeh-annabelle
https://allthatsinteresting.com/robert-the-doll
[10]http://sleepterrorclothing.com/annabelle-doll-moved-tonight-live/
[11]https://www.atlasobscura.com/articles/the-story-behind-the-worlds-most-haunted-doll
[12]http://www.theparanormalguide.com/blog/haunted-doll-okiku
http://lexie-c-saito.blog.cz/1309/okiku-doll
[13]https://www.stoplusjednicka.cz/zrozeni-legendy-pred-50-lety-se-uskutecnil-prvni-festival-woodstock
[14]https://focus.levif.be/culture/musique/jackson-c-frank-le-damne/article-review-428685.html?cookie_check=1574288931
https://www.ireport.cz/clanky/style/21583-jak-sly-roky-v-hudbe-nejuspesnejsi-ceske-pisne-od-60-let-do-soucasnosti
[15]https://www.google.com/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&ved=2ahUKEwiF8J3R6vnlAhWPjKQKHXjnDJYQjB16BAgBEAM&url=https%3A%2F%2Fwww.stevesascodesigns.com%2F%3Fattachment_id%3D1312&psig=AOvVaw0LvYyQvpX7punfsoFXZCz-&ust=1574375153174890
[16]https://www.idnes.cz/kultura/hudba/waldemar-matuska-85-let.A170629_125238_hudba_vha
[17]https://www.blesk.cz/clanek/celebrity-ceske-celebrity/196406/prokleta-kapela-olympic-vsechny-jeji-tragedie.html
http://www.antologiehudby.cz/texty.php?obdobi=8
https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/15202/libalova-bakalarska+prace.pdf?sequence=1
http://www.czechmusic.net/charts/zlatyfont.htm
https://cs.wikipedia.org/wiki/Hudebn%C3%AD_festival_Woodstock
https://vimeo.com/wendyrosas
https://cs.wikipedia.org/wiki/Dějiny_filmu#Fascinace_pohyblivým_obrazem
https://cs.wikipedia.org/wiki/Kinematograf
https://cs.wikipedia.org/wiki/Laterna_magica
[18]https://www.kinometropol.cz/klient-323/kino-96/stranka-4374/film-233455
[19]https://www.bejvavalo.cz/clanky.php?detail=755
https://cs.wikipedia.org/wiki/Program_Apollo
https://www.youtube.com/watch?v=wSaRbNqLob8&t=1217s
https://www.youtube.com/watch?v=I86MRPHQb2Q
https://cs.wikipedia.org/wiki/Apollo_11
[20]https://cs.wikipedia.org/wiki/Apollo_11
[21]https://www.stoplusjednicka.cz/strastiplna-cesta-na-mesic-pred-50-lety-pristalo-na-mesici-apollo-11
[22]https://www.vox.com/culture/2019/3/8/18254827/apollo-11-review-interview
[23]https://mashable.com/2015/02/26/diverse-emoji-explainer/?europe=true
[24]https://www.christianexaminer.com/article/racism-let-it-go/51805.htm
[25]https://www.jw.org/cs/knihovna/knihy/pribehy-z-bible/7/saul-izraelsky-kral/?fbclid=IwAR2ImzxXvtwnhqzrnbx9zCueb_dD0eASE_JLc2RGavTi-SmuLimBk6gAt-Q
[26]https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Philippe_Pinel.jpg?fbclid=IwAR0X4QP9oyykU9FwwC4hWt_nJSaaal0QTNGh1eUIOIGmISSzAIniQBh_vww
[27]https://www.lui.cz/co-se-deje/15108-kazdy-sty-clovek-je-psychopat-je-namiste-se-jich-bat
https://psychology.jrank.org/pages/494/Philippe-Pinel.html
https://www.mind.org.uk/information-support/types-of-mental-health-problems/
instagram:@milkformycoconuts,@alexandra_levasseur;
web:aleandralevasseur.com
https://www.velkyctvrtek.cz/
https://www.prahamestoliteratury.cz/cz/aktuality/215-velky-knizni-ctvrtek/
[28]https://www.radio1.cz/clanek/souteze/10520-velky-knizni-ctvrtek
[29]https://www.databazeknih.cz/recenze/autismus-a-chardonnay-autismus-a-chardonnay-2-pozdni-sber-417904
[30]https://cs.wikipedia.org/wiki/Mercedes-Benz
https://www.autoweb.cz/mercedes-benz-a/
[31]https://www.automobilrevue.cz/rubriky/testy/predstavujeme/mercedes-benz-tridy-g-w464-stejne-ale-zcela-nove_46463.html
[32]https://www.mercedes-benz.com/en/vehicles/passenger-cars/cls/
[33]https://www.mercedes-benz.ca/en/vehicles/class/amg-gt-4-door/coupe
[34]http://www.adasenegal.com/vehicules-standing-prestige/
https://www.reezocar.com/en/voiture-occasion/mercedes+benz-classe+sls-RZCCHSES37581616.html
http://www.autoforum.cz/bleskovky/mercedes-dodal-papezi-novy-papamobil-je-to-znovu-upravene-suv-tridy-m/
https://www.mercedes-benz.cz/passengercars/the-brand/history/stage.module.html#
https://www.aluapneu.cz/magazin/historie-mercedesu-v-deseti-bodech/
https://www.peak.cz/tricipa-hvezda-stoupa-vzhuru-soucasnost-a-budoucnost-znacky-mercedes-benz/16545/
https://canada.constructconnect.com/joc/news/projects/2019/09/highway-1-lane-expansion-project-completed